

[Kaj Andresen.]

vedtægt. Udkast til en sådan vedtægt ville det være interessant at se i udvalget. Også spørgsmålet om personalets uddannelse er vigtigt, og jeg håber, at ministeren vil være i stand til enten her i salen eller i udvalget at fortælle os lidt om de planer, der er på dette område.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale begge lovforslagene.

Skov Jørgensen: Da forslag til lov om ændringer af visse bestemmelser i loven om foranstaltninger vedrørende åndssvage var til første behandling her i tinget i januar måned i år, udtalte det ærede medlem hr. Krogh som ordfører for venstre, at vi var parat til at medvirke til en samlende lovgivning om åndssvageforsorgen. Jeg vil gerne takke den højtærede socialminister, fordi vi så hurtigt får lejlighed til at forny dette tilsagn, og fordi lovforslaget er fremsat så tidligt på folketingsåret, at der bliver tid til en grundig udvalgsbehandling af det.

Det ærede medlem hr. Krogh gav i den lige nævnte drøftelse udtryk for ønsket om et større pædagogisk indslag i forberedelserne til denne lovgivning — jeg må sige et større pædagogisk indslag, end besvarelsenerne af de spørgsmål, som det daværende folketingsudvalg stillede, bar præg af. Dette ønske er, så vidt jeg kan skønne, ikke opfyldt, og vi må derfor møde med det igen under den kommende udvalgsbehandling.

Den stærke vækst i talmæssig henseende, som åndssvageforsorgen er inde i, beror vel mindre på tilgang af dybt åndssvage end på tilgang af lettere åndssvage, d. v. s. tilgang af en gruppe åndssvage, der i mindre grad stiller krav om medicinsk behandling og i højere grad stiller krav om pædagogiske og sociale hjælpeforanstaltninger. De dybt åndssvage har jo længe været erkendt, men jo mere vi fra gruppen dybt åndssvage bevæger os mod de lettere former af grænsetilfældene til folkeskolens svagtbegavede elever, des flere drejer det sig talmæssigt om, og des større bliver usikkerheden med hensyn til at skønne om et fremtidigt behov for forsorg. Forslaget angiver ikke, hvad der i lovens forstand forstås ved åndssvaghed, og vi bør vel i

hvert fald i udvalget forsøge at finde frem til en afgrænsning og om muligt en formulering af begrebet.

Vi har lige gennemført en ny folkeskolelov, hvis hovedmotiv for mange — og så vidt jeg forstår også for den højtærede socialminister — var at undgå for tidligt at fælde dom over børnene med henblik på deres fremtidige udvikling. Et flertal i folketinget støttede den høje regering i ønsket om, at der ikke for tidligt blev draget skel mellem almindeligt begavede elever og velbegavede elever, og den høje regering har ret i, at det ikke er muligt med sikkerhed at drage dette skel på et tidligt tidspunkt; men det er ikke lettere at trække grænsen mellem almindelige evner og små evner, end det er at trække den mellem almindelige evner og gode evner; og de følelser hos forældre, der knytter sig til deres børns inddragelse under åndssvageforsorgen, er ikke præget af mindre alvor end de følelser, der knytter sig til ikke at blive optaget i en eksamensafdeling. Når man gennem en årrække har haft til opgave at råde forældre med hensyn til undervisning af lettere åndssvage børn, ved man, hvor svært det kan være for forældre at forlige sig med tanken om, at børnene skal udskrives af folkeskolen.

Jeg vil i den forbindelse minde om, at det folketingsudvalg, der behandlede skolelovsforslagene, var inde på eksternatskolernes placering: om de skulle høre til folkeskolen eller til forsorgen. Spørgsmålet blev dengang henvist til afklaring i de to udvalg, som allerede længe havde tumlet med disse problemer, det ene under socialministeriet og det andet under undervisningsministeriet. Socialministeriets afklaring foreligger her, og jeg vil gerne efterlyse et svar fra undervisningsministeriet. Jeg vil gerne sige, at det havde været rigtigt, om de to ministerier havde samarbejdet derom.

I begrundelsen for placeringen under forsorgen siges der bl. a., at omkring halvdelen af eksternatskolernes elever siden hen overføres til forsorgen. For mig er det en begrundelse for at være imod for tidlig placering under forsorgen. Dermed er nemlig også sagt, at halvdelen af eksternatskolernes elever ikke skal blive under forsorgen, og vi ved på forhånd ikke, hvem der skal blive under forsorgen, og hvem